

OP WEG NAAR DUURZAME MOBILITEIT EN TRANSPORT

“De mobiliteitsagenda van de Benelux was de voorbije jaren sterk bepaald door het wegverkeer. Dit is begrijpelijk daar hier de grootste knelpunten liggen. In de toekomst willen wij echter tevens inzetten op multimodaliteit en vlotte doorstroming. Deze uitdagingen kan één land alleen niet aan. Dit moeten we samen aanpakken met onze burenen.”

*Jacqueline Galant,
Belgisch minister van
Mobiliteit, voorzitter van het
Benelux Comité van Ministers
voor Mobiliteit*

BENELUX: PROEFTUIN VOOR DE EUROPESE MOBILITEITSMARKT

Het creëren van één ruimte voor mobiliteit en transport binnen de Europese Unie blijft een belangrijke ambitie. De economische context, gebruiken, regelgeving, bevolkingsdichtheid en morfologie verschillen nog steeds aanzienlijk tussen de lidstaten onderling. De weg naar een eengemaakte interne transport- en mobiliteitsmarkt is dus nog vrij lang.

De Benelux-landen worden op het vlak van mobiliteit geconfronteerd met gezamenlijke en vrij belangrijke uitdagingen. Deze kunnen nationaal aangepakt worden maar ook binnen Benelux-verband. Burgers en ondernemingen in de relatief kleine Benelux-landen botsen vanzelfsprekend sneller tegen de landsgrenzen dan in de grotere Europese buurlanden. Samenwerking is dus broodnodig om deze extra barrières te slopen. Aan de ene kant zijn de Benelux-landen met hun zee-, binnen- en luchthavens de toegangspoort tot Europa. Aan de andere kant is de Beneluxde dichtstbevolkte regio van Europa. Dit dwingt de overheden en vervoerders tot innovatie en creativiteit om mobiliteit duurzaam te maken en de leefomgeving niet nodeloos te belasten.

Door dagelijks deze uitdagingen aan te gaan zijn de Benelux-landen wél koplopers aan het worden in innovatieve oplossingen. Best practices kunnen model staan voor een verdere Europese integratie van de transport- en mobiliteitsmarkten. In de transportsector is er de vrije cabotage, de hogere tonnenmaat en het vrij verkeer van zeecontainers. Tevens wordt onderzocht hoe bindende afspraken tot stand kunnen komen om samen elektrische voertuigen technisch te erkennen en de douaneformaliteiten en de vrachtbrieven te digitaliseren.

Het werkveld wordt steeds ruimer. Diverse initiatieven om ICT volop in te zetten om zo personenverkeer veiliger en multimodaliteit efficiënter te maken, werden recent opgestart tussen de overheden. Hierover leest u meer in deze nieuwsbrief.

De vrijheid van personen- en goederenverkeer binnen de EU is een juridisch concept dat blijft stoten op fysieke en juridische grenzen. De Benelux-landen hebben een ambitieuze agenda om deze grenzen door pragmatische samenwerking te doen vervagen.

VERGROENING VAN ONZE MOBILITEIT

Vergroening van onze mobiliteit dankzij ondersteuning van innoverende brandstoffen.

De Benelux-landen vormen een draaischijf voor logistiek en transport binnen Europa, maar zijn ook op het vlak van grensoverschrijdend personenvervoer een belangrijke schakel in de Europese verkeersstromen. Op het vlak van verduurzaming van de mobiliteit, zowel voor logistiek als voor personenverkeer, hebben de Benelux-landen dan ook de ambitie een toonaangevende rol te spelen.

De focus ligt daarbij op het ondersteunen van innoverende brandstoffen zoals LNG (Liquid Natural Gas) en CNG (Compressed Natural Gas), elektriciteit en waterstof. Niet voor niets huisvesten de Benelux-landen de

Europese divisies van meerdere bedrijven van wereldniveau die sterk inzetten op deze technologieën binnen de Europese markt.

Het netwerk van laad- en tankmogelijkheden binnen de Benelux moet op termijn natuurlijk compatibel gemaakt worden om deze nieuwe krachtbronnen een kans te geven. Alleen zo kan een elektrisch voertuig of een voertuig op gas of waterstof, probleemloos in een ander Benelux-land tanken of laden. In deze afstemming van toekomstige infrastructuur is de Benelux een koploper in Europa.

MINDER PAPIER IN ONZE HAVENS

'De Mureen' - Eerste binnenvaartschip dat papierarm vaart.

Op grond van het nieuwe EU-douanewetboek, dat ingaat op 1 mei 2016, hoeft een papieren begeleidingsdocument de goederen niet langer te vergezellen bij het communautaire douanevervoer. De Benelux wil in de drie landen het voortouw nemen bij het verbeteren van het grensoverschrijdend vervoer en het versimpelen van de administratieve procedures.

Zo willen de douane-administraties uit de Benelux Unie samenwerken en op het terrein de meerwaarde testen van papierarm douanevervoer via de vereenvoudigde procedure en aangenomen locaties van zendingen over de weg, het spoor en de binnenwateren.

Op 3 maart 2015 werd daarom een eerste pilot voor papierarm douanevervoer opgestart tussen de haven van Antwerpen en de haven van Rotterdam. Het initiatief is er resoluut op gericht om papierloze procedures te promoten om daarmee tijd en geld uit te sparen bij bedrijven. Op korte en lange termijn kan de private sector aanzienlijke voordelen realiseren: minder papier, tijds-winst, grotere efficiëntie en kostenbesparing. Kortom, een belangrijk concurrentievoordeel in een competitieve Europese transportmarkt.

"In minder dan een jaar heeft de Benelux grensoverschrijdend vervoer voor de 45-voet containers mogelijk gemaakt. Dat betekent minder regels en meer vervoer voor transportondernemers. Hiermee laat de Benelux zien dat het serieus is in haar ambitie om te fungeren als logistieke proeftuin voor Europa en deze ambitie ook waar kan maken."

Arthur van Dijk,
voorzitter Transport en Logistiek
Nederland (TLN)

TRANSPORTSECTOR DENKT MEE

Terwijl Europa grote stappen heeft gezet in het gelijktrekken van regels en wetten, blijkt het EU van de 28 af en toe toch te traag om de innovaties van de transportsector te kunnen volgen. De Benelux biedt dan ook een ideaal kader om nieuwe transporttechnieken uit te proberen en van een grensoverschrijdend kader te voorzien. Bij een succesvolle proef kan Europa dan delen in de opgedane ervaring en eventueel de regeling overnemen in het EU-acquis.

Regelmatig overleg in Benelux-verband tussen de sectororganisaties is de motor van deze samenwerking.

Een mooie case is de introductie van het grensoverschrijdend wegvervoer van 45-voet containers, de lange zeecontainers. Deze containers mochten op basis van nationale regelingen in zowel Nederland als België al vervoerd worden. Bij gebrek aan een duidelijke EU-regeling konden ze echter nog niet de grens over. Op verzoek van de sector is hiervoor een Benelux-regeling in de steigers gezet. Binnen een jaar was vrij verkeer van dit type containers binnen de Benelux mogelijk.

BENELUX-LANDEN CONTROLLEREN DE WEGEN

Het wegvervoer in Europa, en dus ook binnen de Benelux, heeft zich de laatste jaren in een hoog tempo internationaal ontwikkeld, niet alleen qua volume maar ook wat betreft de manier waarop dit vervoer wordt georganiseerd.

Deze internationalisering leidde tot een zekere mate van rechtsongelijkheid binnen de sector.

Binnen de context van de Benelux Unie zijn afstemming en samenwerking een eerste stap om tot een verbetering van de situatie te komen. Bovendien kunnen samenwerking en krachtenbundeling tussen de inspectiediensten binnen de Benelux leiden tot belangrijke schaalvoordelen.

De complexiteit van de EU-regelgeving heeft tot verregaande specialisatie geleid, hetgeen extra capaciteit, expertise en ervaring vereist. Door samenwerking binnen de Benelux, ook op het gebied van vorming en opleiding, kunnen de beperkte middelen slimmer en efficiënter worden ingezet.

Om deze samenwerking gestalte te geven werd in oktober 2014 een verdrag ondertekend tussen de Benelux-landen. Hiermee willen onze landen inzetten op veiligere wegen en streven naar een eerlijke concurrentie binnen de sector.

De concrete operationalisering ervan gebeurt op basis van periodieke actieplannen.

De landen voeren inmiddels, op basis van het eerste actieplan, regelmatig gezamenlijke inspecties uit. Bij een eerste controle in mei 2015 werd het internationale busvervoer naar en van een aantal pretparken in de grensregio's gecontroleerd door Benelux-inspectiediensten. Nagegaan werd of met name de rij- en rusttijden in voldoende mate werden gerespecteerd. Hierbij werd een aantal inbreuken vastgesteld. Bij een tweede en derde controle in juni en september 2015 werd de focus gelegd op de transportsector. Hierbij werden de volgende topics gecontroleerd: respect voor rij- en rusttijden, correct gebruik van de tachograaf, verantwoorde zekering van de lading. Ook worden gezamenlijke opleidingen en trainingen voor inspecteurs op diverse terreinen georganiseerd en wordt de mogelijkheid onderzocht om te komen tot een zogenaamd risk-rating systeem. Dit laatste houdt in dat op een geautomatiseerde manier resultaten van wegvervoersinspecties over en weer worden gedeeld, zowel de positieve als de negatieve. Dit maakt het mogelijk om op een veel gerichtere en efficiëntere manier te controleren waarbij transporteurs met weinig of geen overtredingen 'beloond' kunnen worden met minder inspecties en meer aandacht kan gaan naar transporteurs met slechtere scores. Dit betekent winst voor zowel de overheid als de sector.

Gezamenlijke controle op het internationale vrachtovervoer.

WERKEN IN UITVOERING

STUDIE INTRA-BENELUX GOEDERENSTROMEN

Benelux is een van de wereldleiders op het gebied van logistiek. De positie van de afzonderlijke Benelux-landen en van de Benelux-landen gezamenlijk ten opzichte van de rest van Europa als logistieke draaischijf is bekend en zeer substantieel. Over de onderlinge verhoudingen en goederenstromen is echter minder bekend.

Doel van de studie is dan ook om de onderlinge relaties tussen de drie landen in beeld te brengen, te zien welke ontwikkelingen er zich hebben voorgedaan en welke trends zich

aftekenen voor de toekomst. Door deze informatie in kaart te brengen zullen toekomstige beleidsmaatregelen beter kunnen worden afgestemd op de ruimere Benelux-context, hetgeen de positie van alle Benelux-landen in het Europese transportgebeuren ten goede kan komen en een belangrijke hulp kan zijn in het organiseren van de modal shift van wegvervoer naar water en spoor.

De studie zal naar verwachting eind oktober afgerond zijn.

DRUKTE OP WEGEN DWINGT TOT GEBRUIK VAN INTELLIGENTE TRANSPORTSYSTEMEN

Slimme technologie en actuele reisinformatie op maat worden steeds belangrijker voor onze mobiliteit. Intelligente Transport Systemen (ITS) ontwikkelen zich de komende jaren verder en bieden kansen voor weggebruikers, wegbeheerders en het bedrijfsleven. Zij kunnen kan worden ingezet voor het verbeteren van bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid, en het verbeteren van dienstverlening naar reizigers door middel van betrouwbare en actuele multimodale reisinformatiediensten en een effectiever en efficiënter publiek verkeersmanagement.

Deze technologische en maatschappelijke ontwikkelingen gaan snel. De verwachting is dat op een termijn van 15-20 jaar nagenoeg het volledige wagenpark met andere voertuigen of online diensten continu "connected" zal zijn. Steeds meer coöperatieve diensten zien het licht. Dat alles vraagt om open (Europese) standaarden en meer (internationale) samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven.

Streefdoel: een slimme en inhoudelijk consistente mix van informatie via smartphones, navigatiesystemen en collectieve informatiekanaalen op, boven en naast de weg.

Eerder dit jaar werd een Benelux-overleg gestart rond ITS met een tweeledig doel: enerzijds met elkaar informatie uitwisselen over nationale/gewestelijke en internationale ontwikkelingen en initiatieven rond ITS en anderzijds nagaan of er opportuniteiten zijn, bijvoorbeeld op het vlak van regelgeving, proefprojecten of, gezamenlijke corridors welke in Benelux-verband opgepakt kunnen worden om de verdere ontwikkeling van ITS-toepassingen een steun in de rug te geven.

Daarnaast heeft de Benelux ook aandacht voor de steden en de mogelijke inzet van ITS ten gunste van duurzame mobiliteit in onze steden.

In Benelux-verband is inmiddels een inventarisatie gemaakt van de vindplaatsen van relevante (ITS) verkeersdata, van de beheerders hiervan, alsmede van het nationale/regionale (data)verstrekking beleid. ITS kan een positieve rol spelen bij het tegengaan van stedelijke congestie, luchtvervuiling, geluidsoverlast, etc. Bij gebleken noodzaak zal nog gewerkt worden aan het verbeteren van de grensoverschrijdende uitwisseling van ITS verkeersinformatie.

**VOOR MEER
INFORMATIE**

www.benelux.int